

SAKSFRAMLEGG

Organisering av SFO

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	12.09.2024
	Kommunestyre	26.09.2024

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til kommunestyret:

- SFO i Krødsherad kommune organiseres som beskrevet i alternativ 1.
- SFO på Krøderen innplasseres i skole-/samfunnshusbygget. Skulle det under prosjekteringen vise seg at istandsetting av tilfredsstillende lokaler blir uforholdsmessig kostbart fremmes lokaliseringsspørsmålet til kommunestyret for ny behandling.

Begrunnelse

Alternativ 1 ivaretar elever, familier, personell og kommuneøkonomien på en god måte.

Saksopplysninger:

I sak 125/2023 «Konsekvenser ved avbestilling av avtalene om oppføring av nytt skoleanlegg på Noresund» lyder vedtakspunkt 2 som følger:

- Kommunedirektøren får i oppdrag å gjennomføre en høringsprosess om skolestruktur, og prosjektere en skole på Krøderen for enten fortrinnsvis en samlet 8-10 eller en samlet 1-4. Resterende klasser blir det nye bygget på Noresund. Det skal være SFO på begge tettsteder.

SFO-delen av skolesaken har en lang historikk hvor det blant annet ble gitt i oppdrag å utvikle aktivitets-SFO på Krøderen i sak 117/20 «Forprosjekt – nye grunnskoler i Krødsherad». Det er senere bestemt at det skal utredes aktivitets-SFO begge steder. Kommunedirektøren har pr nå ikke gjennomført disse vedtakspunktene. Saken som nå fremmes handler i hovedsak om hvordan SFO skal organiseres når det igjen skal drives skoler på begge tettstedene.

Organisering - skyss

Skoleskyss er en vesentlig premisse for hvordan SFO-tilbudet kan organiseres. I Brakar sin veileder for skoleskyss i grunnskolen står det følgende i pkt. 3.6.1 skysstandard:

«Standarden i skoleskyssen skal ivareta elevenes sikkerhet samt at den skal være mest mulig rasjonell, miljøvennlig og økonomisk forsvarlig. Og i pkt.3.6.2 – Skyssopplegget: Skysstilbudet skal være forutsigbart og forsvarlig. Vurderingen av hva som er akseptabelt og forsvarlig bygger på en avveining mellom individuelle hensyn til eleven, og forhold knyttet til denne på den ene siden, og en effektiv og rasjonell organisering av skoleskyssen på den andre siden. Samfunnsøkonomiske hensyn er også relevante».

Ved overgang til 5-dagers uke vil elevene på 1.-4. klasse få kortere skoledager med en skoletime mindre pr. dag. I en henvendelse stilt til Brakar om hvordan det påvirker skysstilbudet svarer de følgende (12. desember 2023):

I kommuner med 5 dagers skoleuke, er det ikke vanlig at elevene i 1-4 trinn slutter tidligere hver dag. De fleste kommuner tar dette ut i kortere skoledag 1-2 dager pr uke. For Krødsherad er det viktig at kortere dag settes til minimum 2 klokketimer. Dette fordi vi må bruke samme buss til å skyss hjem pulje 1 og pulje 2. Bussen vil bruke ca. 1 time og 30 minutter på hver runde, og det må legges inn reguleringsstid for å hente inn evt. forsinkelser. Vi håper derfor at kommunen tar hensyn til dette ved planlegging av 5 dagers uke. Det vil ikke være samfunnsøkonomisk forsvarlig å bruke flere busser enn det vi gjør i dag.

Skyss blir basert på denne forutsetningen er begrensende faktor, og følgende alternativer utmeisler seg som aktuelle:

Alternativ 1

Elevene møter opp i SFO lokalene på Krøderen på morgenen, og tar skolebussen sammen med de andre elevene til Noresund. Når skolen er ferdig for dagen er det SFO-tilbud med mat på Noresund før de som tilhører Krøderen tar den skolebussen etter endt skoletid som alle elevene tar. Når de ankommer Krøderen går de til SFO-lokalene, og er der til de blir hentet eller går hjem. Dette forenkler hverdagen med tanke på ansatte som skal arbeide på de ulike stedene. Skoletidens slutt vil også kunne være ulik for klassene i løpet av uka slik at det å ha en buss å forholde seg til vil være den beste og enkleste løsningen.

I denne løsningen trenger ikke SFO lokalene på Krøderen være utrustet med fullverdig kjøkken for matlaging, men kun en enkel kjøkkenkrok siden måltider, med unntak av medbrakt frokost og eventuell frukt/enkel brødmate, behøves servert. Det vil da ikke medføre ekstra omkostninger til busskjøring og elevene er samlet store deler av dagen som vil være til det beste for hver enkelt elev med tanke på klassetilhørighet og vennskap. SFO kan evt. bemannes av elevveiledere fra ungdomsskolen før og etter skoletid.

Alternativ 2

Elevene møter opp på SFO og tar skolebussen med de andre elevene til Noresund.

Skoledagens siste time vil kunne variere ved overgang til 5-dagers uke, og det må settes opp ekstra bussruter for å frakte elevene til SFO på Krøderen. Denne må kommunen bekoste selv. Satsene vil ligge

på samme nivå som til dagens svømme-transportering, og ved en ekstra buss tre dager i uka vil skoleårs-kostnaden beløpe seg til kr. 210.900,-. En annen konsekvens er at elever i samme gruppe/klasse med ulik nærmiljø-tilhørighet ikke får SFO-tid sammen. Med dette alternativet trengs det et fullverdig kjøkken på begge lokasjoner for å kunne servere varmmat. Flere ansatte må flytte seg mellom Krøderen og Noresund i løpet av dagen, og forbruke arbeidstid til det. Det kan tenkes at eventuelle eksterne tilbydere vil kunne gi tilbud på enten Noresund eller Krøderen fordi det ligger til rette for det. I så fall vil elevene bli skyssset til det stedet hvor aktiviteten foregår, og foreldre/foresatte henter da elevene fra stedet hvor aktivitetstilbudet blir gitt, noe som fordrer en tydelig og forutsigbar organisering og god kommunikasjon skole-hjem.

Aktivitets-SFO

Den nye nasjonale rammeplanen for SFO legger opp til et større mangfold i innholdet på SFO med vekt på lek, kultur og fritidsaktiviteter. Det er bra og viktig med varierte aktiviteter hvor barna får utfolde seg og prøve nye ting gjennom året. Hvor stort omfanget av aktiviteter vil kunne være, vil avhenge av potensielle eksterne tilbydere. På nå er kommunedirektøren ikke kjent med at det finnes eksterne tilbydere. Det vil med stor sikkerhet kreve økt bemanning både for å gjennomføre egne aktiviteter eller å følge barna fra SFO til aktiviteter tilbudt av eksterne aktører. Det vises til sak 75/2021.

SFO-lokaler

På Noresund ligger SFO-lokalene i det nye skolebygget. På Krøderen er det flere muligheter. I skolekroppen finnes det bl.a. muligheter med baserom i Håkonsrud. Om det skulle vise seg at dette lokalet ikke er aktuelt er Krøderen barnehage et godt alternativ. Barnehagene har synkende antall barn i årene framover, og muligheten for å kunne frigjøre en avdeling er til stede. Dette er nye og moderne lokaler med nærhet til naturen, aktivitetsområdene og Krødsheradhallen. Med tanke på en aktivitets-SFO vil dette være et godt valg. Styrer og leder av SFO har vært med i en drøfting av dette, og begge er innledende skeptiske til en sambruk med tilstøtende avdeling i barnehagen med tanke på kjøkken og bespisning som vil kunne by på utfordringer. Kommunedirektøren mener imidlertid at dette er et reelt og godt alternativ i et kommunalt eid bygg som bør vurderes nærmere. En styrke ved dette alternativet er at sårbarheten ved sen-meldt sjukefravær antageligvis kan reduseres ved at barnehagepersonell også ivaretar SFO-barna i kortere perioder. Krødsheradhallen vil sannsynligvis stå ledig i SFO-tida mot slutten av dagen, og vil uavhengig av lokasjonen kunne være et godt supplement. Leieavtalen med støtte til stiftelsen Krødsheradhallen løper videre, og det er kommunen som disponerer hallen på dagtid.

Antall elever

Høsten 2024 er det totalt 60 elever som benytter SFO-tilbudet, 38 av disse på 1. og 2. trinn. Med gratis kjernetid på SFO fra høsten 2024 for 3. klasse kan det forventes større interesse for tilbudet for dette trinnet. Med dalende elevkull utover 2030-tallet vil en sannsynlig utvikling være at SFO etter hvert vil bli benyttet av færre elever enn i dag.

Kommunedirektørens vurdering:

Prosjektet Krødsherad barneskole skrider fram, og prosjektet Krødsherad ungdomsskole er i innledende fase. Slik tidsplanen ligger nå vil den nye barneskolen tas i bruk fra januar 2026, og den nyrenoverte ungdomsskolen fra august 2027.

I arbeidet med rom- og funksjonsprogram og øvrig planlegging av drift av den nye Krødsherad-skolen, hvor også 5-dagers skoleuke er en endret rammebetingelse, er det viktig å avklare innretningen på SFO-tilbudet.

Kommunedirektøren mener alternativ 1 med:

- SFO-tilbud lokalt på Krøderen på morgenen
- Felles avreise med øvrige elever med ordinær skolebuss til Noresund
- Bispising og øvrig aktivitet på Noresund med Noresund-SFO-elevene
- Felles avreise med øvrige elever fra Noresund til Krøderen
- Avslutning av dagen på SFO på Krøderen

...er den klart beste løsningen. Den sikrer en praktisk tilrettelegging for familiene, den legger til rette for en enklere flyt for personalet, den øker ikke kostnadsnivået ved å slippe å betale ekstra for skyss og den reduserer behovet for investering på Krøderen. Det kan være mulig å tilpasse noe timeplanmessig for å redusere det ekstra skyssbehovet.

Da det gjelder lokasjon velger kommunedirektøren å lytte til lederne av barnehagen og SFO, og innstiller som førsteprioritet å plassere SFO i skole/samfunnshus. Skulle det under arbeidet med å utvikle prosjektet vise seg at det å etablere SFO i skole/samfunnshus pådrar relativt sett høye kostnader vil barnehagealternativet være å foretrekke.

Det er i tidligere faser i skolesaken vedtatt å utvikle aktivitets-SFO. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt, og det foreslås at det tas inn som et punkt i vedtaket hvis dette også i 2024 er det politiske ønsket.

Organisering av SFO i mellomfasen 01.01.2026 – 31.07.2027 behandles i saken om midlertidige drift som fremmes for formannskap og kommunestyre henholdsvis 10.10 og 16.10 d.å.